

Priloga:

GRADIVO »VEŠ – NE VEŠ« ZA PRIPRAVNIKE

Velja za pionirje:

1. KOLIKO SO LAHKO STARI OTROCI, DA SPADAJO V TEKMOVALNO KATEGORIJU PIONIRJEV GASILCEV?

OD 6 DO 11 LET.

2. KOLIKO SO LAHKO STARI OTROCI, DA SPADAJO V TEKMOVALNO KATEGORIJU MLADINCEV GASILCEV?

OD 12 DO 16 LET.

3. KDO JE GASILEC PRIPRAVNIK?

JE ČLAN PGD V STAROSTI OD 16 DO 18 LET, OZIROMA NAD 18 LET V ČASU STROKOVNEGA USPOSABLJANJA IN PRIPRAVE ZA OPERATIVNEGA GASILCA.

4. ALI LAHKO TUJEC POSTANE ČLAN PGD?

DA, POD ENAKIMI POGOJI, KOT JE ZA SLOVENSKE DRŽAVLJANE.

5. KATERI SO SIMBOLI V PROSTOVOLJNEM GASILSTVU?

GASILSKI ZNAK, GASILSKI GRB, PRAPOR, PRAPOR MLADINE, GASILSKA ZASTAVA, TEKMOVALNA ZASTAVA IN GASILSKA HIMNA.

6. NAŠTEJ NARAVNE NESREČE!

POTRES, POPLAVE, NEURJE, ZMRZAL, SUŠA, ZEMELJSKI PLAZOVI, SNEŽNI PLAZOVI, VISOK SNEG, TOČA, VIHAR, ŽLED, KUŽNE BOLEZNI, ...

7. ZAKAJ SE OB POTRESU NE SMEMO ZADRŽEVATI NA STOPNIŠČIH?

KER OBSTAJA VELIKA VERJETNOST, DA SE ZRUŠI.

8. KATERO TELEFONSKO ŠTEVILKO POKLIČEMO, KO VIDIMO, DA GORI?

112.

9. KAJ POVEMO, KO KLIČEMO NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 112?

POVEMO: KDO KLIČE, KAJ SE JE ZGODILO, KJE SE JE ZGODILO, KOLIKO JE PONESREČENCEV, KAKŠNE SO POŠKODBE, KAKŠNE SO OKOLIŠČINE NA KRAJU NESREČE, KAKŠNO POMOČ POTREBUJETE.

10. NAVEDI SESTAVNE DELE »TRIKOTNIKA GORENJA«?

GORLJIVA SNOV, KISIK, TOPLOTA.

11. KAJ JE GORLJIVA SNOV?

TO JE SNOV, KI GORI, KADAR SO IZPOLNjeni VSI POGOJI ZA GORENJE; VSAKA SNOV, KI GORI.

12. V KATERIH AGREGATNIH STANJIH SO LAHKO GORLJIVE SNOVI?

V TRDNEM, TEKOČEM ALI PLINASTEM AGREGATNEM STANJU.

13. KATERI GOSPODINJSKI ELEKTRIČNI APARATI SO NAJVEČKRAT POVZROČITELJI POŽAROV?

ELEKTRIČNI GOSPODINJSKI PRIPOMOČKI, KI SO V OKVARI (KUHALNIK, LIKALNIK, ELEKTRIČNE PEČI, IPD).

14. KOGA NAJPREJ UMAKNEMO IZ GOREČEGA STANOVANJA?

LJUDI IN ŽIVALI.

15. KAKO RAZVRŠČAMO POŽARE GLEDE NA OBSEG?

NA MALE, VEČJE, VELIKE, KATASTROFALNE.

16. KAKO RAZDELIMO POŽARE GLEDE NA KRAJ GORENJA IN TAKTIKO GAŠENJA?

NA NOTRANJE, ZUNANJE, KOMBINIRANE IN POŽARE V NARAVNEM OKOLJU.

17. KAKO DELIMO POŽARE GLEDE NA VRSTO GORLJIVEGA MATERIALA, KI JE ZAJET V POŽAR?

POŽARI RAZREDA A, POŽARI RAZREDA B, POŽARI RAZREDA C, POŽARI RAZREDA D, POŽARI RAZREDA F.

18. POŽARI RAZREDA A SO POŽARI:

GORLJIVIH TRDNIH SNOVI (LES, SENO, OBLEKA, ... IPD).

19. POŽARI RAZREDA B SO POŽARI:

GORLJIVIH TEKOČIH SNOVI (BENCIN, NAFTA, ALKOHOL, ... IPD).

20. POŽARI RAZREDA D SO POŽARI:

POŽARI LAHKIH KOVIN (ALUMINIJ, MAGNEZIJ, ... IPD).

21. POŽARI RAZREDA C SO POŽARI:

GORLJIVIH (VNETLJIVIH) PLINOV (ZEMELJSKI PLIN ALI METAN, PROPAN, BUTAN, VODIK, ACETILEN, AMONIJAK ... IPD).

22. KATERO GASILNO SREDSTVO JE NAJCENEJŠE IN NAJBOLJ RAZŠIRJENO?

VODA.

23. KAKO DELIMO GASILNE CEVI GLEDE NA PREMER?

A, B, C, D.

24. KAKO DELIMO GASILNE CEVI GLEDE NA VRSTO?

SESALNE, TLAČNE, VISOKOTLAČNE.

25. ZA KAJ UPORABLJAMO GASILNE SPOJKE?

ZA SPAJANJE SESALNIH IN TLAČNIH CEVI TER GASILSKIH ARMATUR (ROČNIK, TROJAK ... IPD).

26. KAJ JE GASILSKI PRAPOR?

GASILSKI PRAPOR JE SIMBOL V PROSTOVOLJNEM GASILSTVU. IZDELAN JE IZ SVILENE TKANINE IN OBROBLJEN Z ZLATO VRVICO. NA NJEM SO IZVEZENI SIMBOLI DRUŠTVA. UPORABLJA SE OB SVEČANIH DOGODKIH IN ZA PREDSTAVITEV DRUŠTVA.

27. KOLIKO PIONIRJEV TEKMUJE PRI VAJI Z VEDROVKO?

DEVET.

28. KAKO IMENUJEMO TEKMOVALCE, KI IMAJO RUMENE OZNAKE?

CEVARJI.

29. KAKO IMENUJEMO TEKMOVALCE, KI IMAJO RDEČE OZNAKE?

NAPADALCI.

30. KAKO IMENUJEMO TEKMOVALCE, KI IMAJO MODRE OZNAKE?
VODARJI.

31. KOLIKO VODE JE V ENEM VEDRU, KI GA TEKMOVALCA NESETA PRI VAJI Z VEDROVKO?
5 LITROV.

32. KATERO POVELJE MORA IZDATI TEKMOVALEC, KI MERI S CURKOM V TARČO PRI VAJI Z VEDROVKO?
»VODA!«

33. KAKO MORAJO BITI OBLEČENI TEKMOVALCI PRI KVIZU?
V GASILSKO DELAVNO OBLEKO.

34. KAKŠEN ROČNIK PREDAJAJO PIONIRJI PRI ŠTAFETI?
NAVADNI D-ROČNIK.

35. KOLIKO GASILSKIH REGIJ JE V SLOVENIJI?
17.

36. KATERI ORGAN VOLI POVELJNIKA IN PREDSEDNIKA PGD?
OBČNI ZBOR.

37. KAKO JE ORGANIZIRANO GASILSTVO V SLOVENIJI?
V PROSTOVOLJNIH IN POKLICNIH GASILSKIH ORGANIZACIJAH.

38. KOLIKO PROSTOVOLJNIH GASILSKIH DRUŠTEV JE V SLOVENIJI?
OKROG 1300.

39. KJE OPRAVIMO REGISTRACIJO GASILSKEGA DRUŠTVA?
NA UPRAVNI ENOTI.

40. KJE NA GASILSKI UNIFORMI NOSIMO OZNAKE ČINOV?
NA NARAMNIKU.

41. NA KATEREM ROKAVU DELOVNE OBLEKE NOSIMO ZNAK PRIPADNOSTI GASILSKI ORGANIZACIJI?
NA LEVEM.

42. KAKO GASILCI POZDRAVLJAJO?
Z ROKO IN Z OBRAČANJEM GLAVE.

43. S KATERO NOGO SE ZAČNE PREMIKANJE PRI VAJI RAZVRŠČANJA?
Z LEVO NOGO.

44. KATERE VRSTE RADIJSKIH POSTAJ POZNAMO?
ROČNE, MOBILNE IN STABILNE.

45. KAKO SE IMENUJE INFORMACIJSKI SISTEM ZA VODENJE EVIDENC PROSTOVOLJNIH GASILCEV?
VULKAN.

46. KAJ JE EVAKUACIJA?
ORGANIZIRAN UMIK LJUDI NA VARNO MESTO OB POŽARU ALI DRUGI NEVARNOSTI.

47. KAJ POMENI, ČE JE ŠTEVILU NEVARNOSTI NA OPOZORILNI TABLI ZA OZNAČEVANJE VOZIL DODANA ČRKA X?

SNOV NEVARNO REAGIRA Z VODO.

48. KOLIKO ČASA JE POTREBNA POŽARNA STRAŽA?

DOKLER JE PRISOTNA POŽARNA NEVARNOST.

49. KO SE POJAVI KATASTROFALNI POŽAR V NARAVI, LAHKO GASIMO TUDI S/Z?

HELIKOPTERJI IN LETALI, KI PREVAŽAJO VODO.

50. KDO JE V DRUŠTVU ODGOVOREN ZA DELO Z GASILSKO MLADINO?

MENTOR GASILSKE MLADINE.

51. KAJ JE GASILNIK ALI GASILNI APARAT?

JE NAPRAVA ZA GAŠENJE ZAČETNIH POŽAROV.

Velja za mladince:

1. Kdo je prostovoljni gasilec?

Je vsak član prostovoljnega gasilskega društva.

2. Kdo je prostovoljni operativni gasilec?

Gasilec, ki prostovoljno opravlja operativne naloge v gasilstvu je član prostovoljnega gasilskega društva in:

- je strokovno usposobljen za opravljanje operativnih nalog gasilstva ter ima opravljen predpisan izpit za prostovoljnega operativnega gasilca;
- ima opravljen predpisan preizkus psihofizičnih sposobnosti in je zdravstveno sposoben za opravljanje gasilske službe;
- ni v kazenskem postopku in ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in ni bil obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev;
- je star od 18 do 65 let.

3. Kaj podpiše prostovoljni gasilec ob vstopu v gasilsko enoto?

Izjavo.

4. Kako članom preneha članstvo v PGD?

Z izstopom, izključitvijo, črtanjem ali smrtjo.

5. Kaj sestavlja gasilski znak?

Gasilska čelada, za čelado prekrizani levo bakla in desno gasilska sekirica.

6. Katera organizacija je najvišja oblika organiziranosti prostovoljnega gasilstva?

Gasilska zveza Slovenije.

7. Kateri je temeljni akt PGD in ureja njegovo delovanje?

Statut PGD.

8. Kaj je statut društva?

Listina, ki določa: ime in sedež društva, namen in naloge, način včlanjevanja in prenehanja članstva, organe društva, sestavo organov, način volitve organov, pravice in dolžnosti, zastopanje društva, financiranje, način prenehanja, način zagotavljanja javnosti del.

9. Kdo je odgovorna oseba za požarno varnost v lokalni skupnosti?

Župan.

10. Zakaj je dobro večje število gasilskih društev, še posebej izven mest?

Ker se skrajša čas za prihod do požara pri razloženih (raztresenih) vaseh.

11. Kaj ureja Zakon o gasilstvu?

Nalogo, organizacijo in status gasilstva.

12. Kdo vodi intervencijo?

Vodja intervencije.

13. Od česa je odvisna gorljivost ?

Od hitrosti spajanja snovi s kisikom.

14. Kako razvrščamo snovi glede na stopnjo gorljivosti?

Negorljive, gorljive in težko gorljive snovi.

15. Od česa je odvisna nevarnost strupenih plinov v dimu?

Od kemične sestave snovi, ki gori.

16. Kako hranimo lahko vnetljive tekočine v gospodinjstvu?

Hranimo jih v ustreznih posodah ali rezervoarjih v namensko grajenih prostorih.

17. Kakšna naj bo embalaža lahko vnetljivih tekočin, ki jih hranimo v gospodinjstvu?

Embalaža mora biti namenska in dobro označena, da lahko vsak trenutek ugotovimo pravo vsebino.

18. Kako gorijo snovi v trdnem agregatnem stanju?

Snovi gorijo s plamenom ali žarom.

19. Opiši pravilni vrstni red prižiganja plinskega gorilnika.

Odpremo ventil na jeklenki, prižgemo plin pri ustju gorilnika in odpremo ventil na gorilniku.

20. Kako ravnamo ob začetku požara v objektu?

Ostanemo čim bolj prisebni, takoj obvestimo ostale družinske člane, sosede, sodelavce, obvestimo center za obveščanje na telefonsko številko 112, ukrepamo hitro in varno, najprej rešujemo ljudi in živali.

21. Kako preprečimo dimniški požar?

S pravilno izgradnjo dimnika in rednim čiščenjem dimnika.

22. Kako morajo biti urejena podstrešja, da ne pride do požara?

Podstrešni prostor mora biti prazen in čist, strešne in druge lesene konstrukcije naj bodo zaščitno premazane; nesnaga, pajčevine in prah se hitro vnamejo, zato na podstrešje ne zahajamo z odprtim ognjem; električna napeljava mora biti zaščitena pred poškodbami.

23. Zakaj se požari v kleti razlikujejo od drugih požarov?

Zaradi večjega zadrževanja vročine, strupenih plinov in dima.

24. Kako morajo biti urejeni hodniki in stopnišča v večjih stavbah?

Ne smejo biti založeni z raznimi predmeti, stenski hidranti morajo biti označeni, v omaricah mora biti ustrezna oprema za njihovo uporabo, na vidnih mestih morajo biti obešeni požarni redi in gasilniki.

25. Katere vrste požarov v naravi glede na kraj razvijanja požara poznamo?

Podtalne požare, talne požare, požari drevesnih krošenj, kombinirane požare, požare posameznih dreves.

26. Katera je osnovno pravilo taktike pri gašenju požarov?

Vsak požar moramo gasiti tako, da ga najprej lokaliziramo (omejimo) oziroma zaustavimo in nato pogasimo.

27. Na kaj je potrebno še posebno paziti pri iskanju pogrešanih oseb v gorečem prostoru?

Pri iskanju je treba biti natančen, saj se ljudje v stiski lahko zatečejo tudi v skrite dele prostorov.

28. Naštej nekaj primerov samopomoči ob začetku požara!

Za zaščito dihal lahko uporabimo mokro krpo, za izhod iz gorečega prostora uporabimo zasilne izhode, skozi goreč prostor se lahko umaknemo pokriti z mokrim, navlaženim pregrinjalom.

29. Navedi primer, ko pogasimo požar z ohlajanjem!

Gašenje katerekoli trdne snovi z vodo.

30. Navedi primer, kako pogasimo požar z dušenjem!

S primernim gasilnim sredstvom prekrijemo gorljivo površino.

31. Navedi primer gašenja požara z odstranjevanjem gorljive snovi!

Kadarkoli odstranimo gorljivo snov z območja požara: na primer zaprtje ventila dotoka gorljive snovi.

32. Katere nevarnosti prežijo na gasilce pri gašenju požarov v naravi?

Piki strupenih kač, neeksplozivna ubojna telesa, pokanje storžev, pokanje kamenja, udar električne strele ob nevihtah, podiranje dreves, zastrupitev z dimom ...

33. Katere so metode gašenja z gasilnimi sredstvi?

Odstranitev kisika – dušenje, odstranitev toplote – ohlajanje, motnja kemijskih reakcij gorenja.

34. Kakšen gasilni učinek ima voda?

Voda ima predvsem hladilni učinek, v obliki pare pa tudi dušilni.

35. Kakšno nalogo opravi pri gašenju pena?

Kisiku prepreči dostop do goreče površine – ima pretežno dušilni učinek.

36. Kako deluje ogljikov dioksid kot gasilno sredstvo?

Deluje dušilno, saj izpodrine kisik.

37. S katerim gasilnim sredstvom uspešno gasimo požare na električnih napravah?

S prahom in ogljikovim dioksidom.

38. S katerim gasilnim sredstvom uspešno gasimo požare razreda »A«?

Z vodo, prahom in peno.

39. S katerim gasilnim sredstvom uspešno gasimo požare razreda »B«?

S prahom, peno in ogljikovim dioksidom.

40. S katerim gasilnim sredstvom uspešno gasimo požare razreda »C«?

S prahom, ogljikovim dioksidom.

41. Kdo lahko servisira gasilnike?

Posamezniki in podjetja, ki izpolnjujejo pogoje, predpisane s pravilnikom.

42. Kako delimo gasilne spojke glede na njihov namen in za kaj jih uporabljamo?

Poznamo sesalne, tlačne, toge, slepe, prehodne spojke. Uporabljamo jih za medsebojno spajanje sesalnih in tlačnih cevi ter raznih naprav.

43. Kaj je ročnik?

Je naprava, s pomočjo katere oblikujemo hitrost in obliko gasilnega curka vode, ki jo usmerimo na požar.

44. Kako delimo ročnike glede na način oblikovanja curka vode?

Navadni, univerzalni, posebni ali kombinirani.

45. Katere so osnovne oblike vodnih curkov?

Polni curek, razpršeni curek ali vodna megla in kombinirani.

46. Kaj je hidrant?

Je naprava za odvzem vode iz vodovodnega omrežja.

47. Katere tehnične izvedbe hidrantov poznamo?

Podzemni, nadzemni, zidni.

48. Kako je zaznamovana lega hidranta?

S hidrantsnimi tablicami.

49. Kako delimo gasilnike glede na njihove različne lastnosti?

Glede na težo, vrsto polnjenja gasilnega sredstva, način delovanja.

50. Kako delimo gasilnike glede na gasilno sredstvo, s katerim so polnjeni?

Gasilnike polnjene z vodo, gasilnike polnjene s peno, gasilnike polnjene z gasilnim prahom, gasilnike polnjene z ogljikovim dioksidom.

51. Kaj ti pove oznaka S-9 na gasilniku?

To je gasilnik na prah, ki vsebuje 9 kg prahu.

52. Za kaj uporabljamo gasilske vodne črpalke?

Uporabljamo jih za dovajanje vode na večje razdalje in zato, da na požarišču dosežemo zaželeno količino vode in ustrezen tlak.

53. Katere vrste vodnih črpalk poznamo?

Stabilne vodne črpalke ter prenosne in prevozne vodne črpalke.

54. Katere cevi poznamo glede na premer?

D – 25 mm, C – 52 mm, B – 75 mm, A – 110 mm

55. Za kaj uporabljamo sesalne cevi?

Uporabljamo jih za sesanje oziroma črpanje vode iz vodnih zajetij, rek in jezer s pomočjo vodnih črpalk.

56. Za kaj se uporabljajo tlačne cevi?

Tlačne cevi so namenjene pretoku vode, ki je pod tlakom, speljane so od vodne črpalke do ročnika.

57. Za kaj se uporablja sesalni koš?

Sesalni koš preprečuje dostop trdim delcem v črpalko med črpanjem vode iz vodnih zajetij.

58. Katere so posebne naprave za gašenje?

Vedrovka, izpihovalnik zraka, nahrbtna brentača.

59. Katere vrste ročnih gasilskih lestev poznamo in čemu služijo?

Prislanjalne, kljukaste, zložljive in stikalne, raztegljive, mornariške lestve.

Ročne gasilske lestve služijo za lažji dostop v višje objekte ter gašenje in reševanje ljudi, ko to razmere dopuščajo.

60. Čemu služijo avtocisterne?

Avtocisterne služijo za dovoz vode na požarišče oziroma za razvoz pitne vode.

61. Čemu služijo avtolestve?

Avtolestve služijo za dostop gasilcev v višja nadstropja in za reševanje ljudi iz višjih nadstropij.

62. Katera vozila opredeljujemo kot gasilska vozila?

Vsako vozilo, ki se uporablja za gašenje ali reševanje.

63. Kaj pomeni oznaka vozila GVC-1?

Gasilsko vozilo s cisterno med 2000 in 3000 litri vode, z gasilsko-tehnično opremo ter najmanj eno hitro napadalno napravo, posadka vozila je zmanjšan oddelek 1+5 ali oddelek 1+8 ter vmesne možnosti.

64. Kaj pomeni oznaka vozila GVM?

Gasilsko vozilo za prevoz moštva.

65. Kakšna mora biti gasilska zaščitna obleka?

Standardizirana in tipizirana.

66. Kako delimo osebna zaščitna sredstva in opremo glede na namen in način zaščite?

Na sredstva za zaščito glave in obraza, sredstva za zaščito dihalnih organov, sredstva za zaščito rok in nog, sredstva za zaščito telesa ter na drugo osebno zaščitno in varovalno opremo.

67. Kaj sestavlja osebno zaščitno opremo gasilca?

Gasilska zaščitna obleka, podkapa, podobleka, gasilska zaščitna čelada, gasilski zaščitni škornji, gasilske zaščitne rokavice.

68. Kaj sestavlja skupno zaščitno opremo?

Zaščitna obleka pred visoko temperaturo, pred kemičnimi snovmi, pred radioaktivnimi snovmi; zaščitna obleka za reševanje iz vode in na vodi, protivrezne hlače, zaščitni predpasnik in zaščitne rokavice pred kemičnimi snovmi, gasilski zaščitni pas, hlačni ščitnik za zaščito nog in reševalna vrv.

69. Naštej sredstva za zaščito glave in obraza!

Zaščitna čelada, zaščitna kapa ali ruta, obrazni ščitniki, zaščitna očala, zaščita za sluh.

70. Naštej sredstva za zaščito rok in nog!

Zaščitne rokavice, zaščitni čevlji, drugi pripomočki za zaščito komolcev, kolen, ramen in dlani.

71. Sredstva za zaščito dihal delimo v dve skupini in sicer?

Tista, ki delujejo odvisno od zunanjega zraka iz okolja in tiste, ki delujejo neodvisno od zunanjega zraka.

72. Zakaj je pomembno, da gasilec pozna nevarnosti nevarnih snovi?

Zato, da zna uporabiti pravo osebno zaščitno opremo, da zaščiti sebe; da ve, kako daleč od kraja nesreče mora evakuirati ljudi, da jih zaščiti pred škodljivimi vplivi nevarnih snovi in kakšno prvo pomoč mora nuditi ponesrečencem.

73. Naštej, kaj vse mora imeti na sebi gasilec za vstop v prostor, v katerem gori.

Zaščitno čelado, podkapo, zaščitno obleko, zaščitne rokavice, zaščitne škornje, izolirni dihalni aparat, cev z vodo, radijsko postajo, svetilko.

74. S čim opozarjajo gasilci, da se nahajajo na delu ceste?

S triopanom, prometnimi stožci, opozorilnim trakom, usmerjevalnimi tablam.

75. S katerim namenom se organizirajo gasilska tekmovanja?

Za preverjanje in pridobitev strokovne in fizične sposobnosti gasilcev, za preverjanje psihofizične in strokovne usposobljenosti operativnih gasilcev.

76. Kako razvrščamo požare glede na kraj gorenja?

- Notranji požari (stanovanja, tovarne – zaprti so za zidovi in se širijo iz prostora v prostor po stopniščih, skozi vrata in strope),
- Zunanji požari (zunaj zgradb, vključeni so tudi požari vnetljivih snovi v prometu),
- Kombinirani požari (gori zunaj in znotraj objektov),
- Požari v naravnem okolju (gozdovi, travniki).

77. Kaj je AED?

Avtomatski eksterni defibrilator (AED) je prenosna elektronska naprava, ki je sposobna zaznati zastoj srca pri človeku. S pomočjo električnega sunka pa lahko srce ponovno požene in s tem reši življenje. Sestavljen je iz ohišja z baterijo, iz katerega izhajata dve nalepki – elektrodi. Odvisno od modela lahko na ohišju najdemo največ 2 gumba (za vklop in proženje električnega sunka), zvočnik (preko katerega nam aparat daje glasovna navodila v slovenskem jeziku) ter pri nekaterih ekran, kjer se navodila tudi izpišejo. Uporaba je varna in enostavna, uporablja ga lahko prav vsak.

Velja za pripravnike:

1. Kako je gasilstvo definirano skladno z Zakonom o gasilstvu ?

- Gasilstvo je obvezna lokalna javna služba (javna gasilska služba), katere trajno in nemoteno opravljanje zagotavljajo občine in država.
- Gasilstvo je humanitarna dejavnost, ki se opravlja v javnem interesu. Izvajanje gašenja, zaščite, reševanja in drugih operativnih nalog, ki jih izvaja gasilstvo ob nesrečah, je za prizadete in ogrožene praviloma brezplačno.

2. Katere naloge ima poveljnik v gasilskem društvu?

Poveljnik PGD skrbi za zakonito in strokovno delo gasilske enote.

3. Kdo so člani operativne enote v PGD?

To so člani gasilskega društva, ki izpolnjujejo z zakonom določene pogoje, so strokovno usposobljeni in imajo opravljen izpit za gasilca, zdravstveno in psihofizično sposobni, niso bili pravnomočno obsojeni, so stari od 18-65 let ter so vstopili v operativno enoto PGD.

4. V katere tekmovalne kategorije so razvrščene tekmovalne enote?

Pionirji, pionirke, mladinci, mladinke, člani A, članice A, člani B, članice B, starejši gasilci, starejše gasilke, poklicni gasilci A in poklicni gasilci B.

5. Kaj je požarna ogroženost?

Požarna ogroženost je potencialna nevarnost za izgubo življenja ali poškodbo oziroma materialno škodo ob požaru.

6. Kaj je požarna varnost?

Požarna varnost je varnost ljudi, živali in premoženja ob požaru.

7. Kaj se ureja s požarnim redom?

S požarnim redom se ureja organizacija varstva pred požarom, ukrepi varstva pred požarom, navodila za ukrepanje ob požaru, usposabljanje zaposlenih.

8. Kaj je oksidacija?

Oksidacija je proces spajanja snovi s kisikom, kjer se sprošča večja ali manjša količina toplote.

9. Katere vrste oksidacije poznaš?

Poznamo biološko oksidacijo, oksidacijo brez plamena in oksidacijo s plamenom oz. gorenje.

10. Kaj je eksplozija?

Zelo hitra oksidacija ali razpad, posledica česar je povišanje temperature ali tlaka oz. obeh hkrati.

11. Kaj je eksplozivna zmes?

Zmes vnetljivih plinov, par ali prahu z zrakom, v kateri se gorenje naglo širi in s tem izzove eksplozijo.

12. Katere vrste samovžigov poznamo?

Poznamo fizikalni samovžig, kemijski samovžig in biološki samovžig.

13. Kako ogljikov monoksid vpliva na človekovo zdravje?

Ogljikov monoksid izpodrine kisik iz krvi, ker se lažje veže na rdeča krvna telesa, zato človeško telo ostane brez kisika, ki je nujno potreben za življenje.

14. Zakaj je prevelika količina ogljikovega dioksida za človeka nevarna?

Ker pri 4 % vsebnosti v zraku povzroča glavobol, šumenje v ušesih in omotico, pri 8 do 10 % nezavest in pri 30 % smrt.

15. Kaj storimo, če so se v prostoru nabrali hlapi in plini raznih vnetljivih tekočin?

Prostor prezračimo, ne uporabljamo odprtega ognja, ne vklopimo električne napetost.

16. Kaj je gorenje?

Gorenje je kemijska reakcija, pri kateri se gorljiva snov spaja s kisikom, pri čemer nastajajo svetloba, toplota in negorljivi ostanki.

17. Kateri pogoji morajo biti izpolnjeni za proces gorenja?

Za proces gorenja morajo biti izpolnjeni trije pogoji – gorljiva snov, kisik in toplota.

18. Kakšna je razlika med popolnim in nepopolnim gorenjem?

Popolno gorenje je tisto gorenje, pri katerem so prisotne zadostne količine kisika; pri popolnem gorenju bi z analizo dima ugotovili, da je v njem prisoten samo CO₂ (ogljikov dioksid) in vodna para, pri nepopolnem gorenju ni prisotnega dovolj kisika, zato so v dimu poleg CO (ogljikovega monoksida) tudi drugi produkti – ostanki gorenja ali sežganine, ki imajo drugačno kemijsko sestavo, drugačna pa je tudi barva plamena in dima.

19. Zaradi česa nastane požar na električnih napravah?

Zaradi segrevanja vodnikov kot posledice preobremenitve, slabe in dotrajane izolacije vodnikov, kratkega stika, statične elektrike.

20. Kaj razumemo pod izrazom udar električnega toka?

Udar električnega toka je vpliv prehoda električnega toka skozi človeško telo, posledice česar so poškodbe ali celo smrt.

21. Kateri so kemični vzroki za nastanek požarov?

Samovžig, eksotermna reakcija, druge oblike kemične energije.

22. Kakšen pojav gorenja se pojavlja pri požaru razreda A? Kaj gori in s čim jih gasimo?

Pojavlja se žar ali žar in plamen. Gorijo trdne snovi (les, papir plastične mase, premog, volna ...). Gasimo z vodo, prahom in peno.

23. Kakšen pojav gorenja se pojavlja pri požaru razreda B? Kaj gori in s čim jih gasimo?

Gorijo s plamenom. To so vnetljive tekočine (bencin, laki, smole, alkohol, olja ...). Gasimo s peno, prahom, ogljikovim dioksidom.

24. Katere vrste napadov pri gašenju požarov na objektu poznamo?

Poznamo notranji napad, zunanji napad, sestavljen napad, čelni napad, napad z obkrožanjem.

25. Kaj zajema intervencijska pripravljenost?

Zajema nenehno urjenje gasilcev in reševalcev, njihovo psihofizično pripravljenost in vzdrževanje opreme v uporabnem stanju ter spremljanje varnostnih razmer.

26. Naštej faze intervencije?

- priprava za izvedbo intervencije;
- aktivnosti v zvezi z odhodom na intervencijo;
- izvajanje intervencije;
- zaključek intervencije.

27. Kaj je taktika gašenja požarov?

Taktika gašenja požarov je organizacijski sistem vodenja in poveljevanja gasilskih enot pri izvajanju ukrepov gašenja in reševanja.

28. Na kaj moramo biti gasilci pozorni pred začetkom gašenja?

Prepričati se moramo, kje je žarišče ali kraj požara in ali so ogroženi ljudje, kaj gori in koliko gorljivih snovi je že požar zajel, ali bomo zmogli reševati in zaustaviti požar s prisotno tehniko in sredstvi, ali lahko vremenske razmere otežijo gašenje.

29. Kako vstopamo v zadimljen prostor?

V zadimljen prostor vstopamo v dvojicah, opremljeni z IDA in cevjo z vodo, vrata odpiramo počasi in čepe, pred odpiranjem s hrbtno stranjo dlani preverimo temperaturo vrat in skušamo oceniti stanje požara v prostoru.

30. Kateri so nameni prezračevanja zadimljenih prostorov?

Da iz prostora izhajajo dim in plini, da zmanjšamo notranje temperature, da se izboljša vidljivost.

31. Kako gasimo dimniški požar?

Gašenje saj v dimnikih izvajamo s suhimi sredstvi za gašenje, to je gasilnim suhim prahom ali ogljikovim dioksidom. Gasilno sredstvo usmerimo navzgor skozi dimniška vratca, ki so pod tistimi, kjer je požar nastal.

32. Zakaj dimniškega požara ne smemo gasiti z vodo?

Ker se voda ob razbeljenih dimniških stenah upari in poveča svojo prostornino, zaradi česar bi dimnik lahko popokal ali celo eksplodiral.

33. Naštej glavne lastnosti dobrega gasilnega sredstva?

Enostavna uporaba, velik gasilni učinek pri majhni uporabljeni količini, varno mora biti za gasilce in okolje, pri gašenju ne sme povzročati škode, delovati mora na čim več gorljivih snovi, biti mora čim cenejše.

34. Napiši čim več lastnosti vode kot gasilnega sredstva?

Voda je najpogostejše gasilno sredstvo, na razpolago v večjih količinah, je najcenejše, lahko jo pretakamo po ceveh in jo v posodah prevažamo na večje razdalje, ima hladilni in tudi dušilni učinek, ne ogroža človekovega zdravja in okolja.

35. S čim gasimo razliti bencin, ki se je vnel?

Z gasilnimi sredstvi, ki učinkujejo dušilno: pena, prah, pepel, pesek, mivka, ipd.

36. Katere so prednosti gašenja z zidnim hidrantom v primerjavi z gašenjem z gasilnikom na vodo?

Gašenje poteka nepretrgoma z večjo količino vode.

37. Kaj je gasilska vodna črpalka?

Gasilske vodne črpalke so naprave za črpanje vode iz vodnih virov.

38. Kako delimo vodne črpalke glede na delovni tlak?

Delimo jih na nizkotlačne z delovnim tlakom do 3 barov, srednjetačne z delovnim tlakom 3 do 16 barov in visokotlačne z delovnim tlakom 20 in več barov.

39. Naštej nekaj skupin, v katere razvrščamo gasilska vozila glede na njihove osnovne naloge?

Vozila razvrščamo na: poveljniška vozila, gasilska vozila, gasilska vozila s cisterno, gasilska vozila s prahom, vozila za gašenje in reševanje z višin, tehnična in orodna vozila, gasilska vozila za gozdne požare, gasilska logistična vozila, gasilski čolni in gasilski priklopniki.

40. Kako delimo gasilska vozila glede na skupno težo?

Delimo jih na lahka vozila s težo od 2 do 7,5 tone, srednje težka vozila s težo od 7,5 tone do 14 ton in težka vozila s težo nad 14 ton.

41. Kako označujemo vozila, ki vozijo nevarne snovi?

Z oranžnimi opozorilnimi ploščami s črnim robom, z opozorilnimi listki.

42. Kakšna mora biti gasilska zaščitna oprema?

Standardizirana in tipizirana.

43. Katere nevarnosti pretijo gasilcu pri gašenju in reševanju?

Toplotno sevanje, radioaktivno sevanje, nevarnosti poškodb in zastrupitve z nevarnimi snovmi, padajoči predmeti, padci z višin, vlaga in mraz, ropot in vibracije, nevarnost udara električnega toka, udarci in vbodi z ostrim predmetom, nevarnosti okužb.

44. Koliko gasilskih zvez je v Sloveniji?

121.

45. Inšpektorat, ki nadzira področje varstva pred požarom se imenuje?

Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

46. Kako delimo gasilske enote glede na število članov v enoti?

Gasilska skupina, zmanjšani oddelek, oddelek, gasilski vod, gasilska četa.

47. Po čem se gasilci v uniformah naslavlajo in pozdravljajo?

Po funkciji in činu.

48. Ali smo gasilci vključeni v sistem zaščite in reševanja?

Da.

49. Kakšen je namen nudenja prve pomoči?

Da poškodovanec ali bolnik lahko čim prej in v kar najboljšem stanju pride do strokovne medicinske pomoči oz. zdravljenja.

50. Kako ukrepamo, ko imamo več poškodovancev?

Najprej nudimo prvo pomoč tistim, katerih življenje je najbolj ogroženo.

51. Kateri so aktivni ukrepi varstva pred požarom?

Vsi tehnični in organizacijski ukrepi, ki so namenjeni za gašenje požara.

52. Kako se imenuje program, s katerim določa država cilje, usmeritve in strategijo varstva pred požarom?

Nacionalni program.

53. Katero stražo opravljajo gasilci na prireditvah, na katerih obstaja nevarnost, da izbruhne požar ali pride do eksplozije?

Požarno stražo.

54. Kaj je gasilska straža?

Izvajajo jo gasilci po končanem gašenju, dokler je še prisotna požarna nevarnost.

55. Kakšna je osnovna ureditev gasilske enote?

Dvovrstna ureditev.

56. V katero ureditev se razvrstijo gasilci po povelju »zbor«?

V dvovrstno ureditev.

57. Kako se kažejo poškodbe pri prehodu električnega toka skozi telo?

Kot opekline, ožganine, prenehanje delovanja določenih organov.

58. Kateri snovi se mešata v mešalcu?

Voda in penilo.

59. Kaj pomeni karakteristika črpalke 8/8?

Zmogljivost črpalke je 800 l/min pri 8 barih.

60. Kaj pomeni oznaka vozila GVC-2?

Gasilsko vozilo s cisterno s 4000 do 6000 litrov vode, shranjeno večjo količino penila, nameščeno gasilsko-tehnično opremo, vgrajeno hitro napadalno napravo ter vodnim monitorjem, posadka vozila je skupina 1+2.

61. Kaj pomeni oznaka vozila GVGP-1?

Manjše gasilsko vozilo za gašenje gozdnih požarov.

62. Katere so faze požara v objektu?

Faza začetnega, rastočega, razvitega, pojemajočega požara.

63. Kaj je prevajanje ali kondukcija?

Prenos toplote skozi materiale.

64. Za gašenje katerih požarov uporabljamo požarno metlo?

Za gašenje travniških in talnih gozdnih požarov.

65. Kaj je požarni zid?

Stenska stavbna konstrukcija, ki deli objekt v dva ali več požarnih sektorjev.

66. Kako pogasimo gorečo osebo?

S pokrivanjem zadušimo ogenj.

67. Koliko sesalnih cevi potrebujemo pri izvedbi vaje z motorno brizgalno?

4

68. V kakšnih primerih je uporabna metoda obkrožitve pri gašenju požarov v naravi?

Metoda je uporabna predvsem pri manjših, počasi napredujočih požarih.

69. Kako bi opisali nahrbtno brento?

Je naprava za gašenje z vodo in se uporablja za gašenje požarov razreda A, predvsem gozdnih požarov. Posebej je primerna za gašenje manjših žarišč ter talnih in podtalnih požarov v naravnem okolju.

70. Katere pojme uporabljamo za označevanje požarišč v naravnem okolju?

Levi in desni bok, rep požara, smer širitve požara, čelo požara, smer vetra.

71. Katere nevarnosti predstavljajo naslednji piktogrami?

Plin pod tlakom

Eksplozivno

Oksidativno

Vnetljivo

Jedko

Zdravju škodljivo

Strupeno

Zelo zdravju škodljivo

Okolju nevarno

72. V katerem programu vodja intervencije poroča o intervenciji?

SPIN.

73. Kakšne so formacije gasilskih enot, kako so sestavljene in kaj lahko posamezna formacija izvede?

Skupina	2 – 4 gasilci	Izvede samostojen napad ali drugo nalogo v sklopu gašenja.
---------	---------------	--

Zmanjšani oddelek	5 – 7 gasilcev	Izvede dve napadalni skupini iz GVC, GV ali hidranta.
Oddelek	9 – 10 gasilcev	Izvede tridelni napad – tri napadalne skupine. Gasi srednje velik požar.
Vod	2 – 4 oddelke	Poleg gasilskih oddelkov ima oddelek za reševanje. Gasi velik požar.
Četa	2 – 4 vodi	Gasi in rešuje ob katastrofalnih požarih.
Brigada	2 – 4 čete	Gasi ter rešuje ob katastrofalnih požarih in drugih elementarnih nesrečah.

74. Kaj je makrolokacija in kaj mikrolokacija objekta v požarnem načrtu?

- Makrolokacija: je prikaz objekta (objektov) za katerega je delan požarni načrt v odnosu na širši prostor in ogroženost objekta od okolice (in obratno) v primeru požara.
- Mikrolokacija: je situacija obravnavanega objekta (objektov) v požarnem načrtu. Vsebina nam predstavi objekt glede na gradbene značilnosti, namen prostorov, vrste požarnih in drugih nevarnosti, naprav in inštalacij, ki vplivajo na razvoj požara in hitrost ter uspešnost intervencije.

75. Kdo sestavlja poveljstvo v PGD I. kategorije?

Poveljnik, namestnik poveljnika, vodje oddelkov in orodjar.

76. Kdo sestavlja poveljstvo v PGD višjih kategorij?

Poveljnik, namestnik poveljnika, eden ali dva podpoveljnika, pomočniki poveljnika in glavni strojnik.

77. Kaj je Prostovoljno gasilsko društvo?

Prostovoljno gasilsko društvo je humanitarna organizacija, v kateri fizične osebe prostovoljno delujejo in opravljajo naloge na področju gasilstva, varstva pred požarom in drugimi nesrečami ter opravljajo druge dejavnosti, ki so pomembne za razvoj in delovanje gasilstva.

78. Kaj urejajo Pravila gasilske službe prostovoljnih gasilcev?

Pravila gasilske službe prostovoljnih gasilcev (PGSPG) podrobneje urejajo posamezna vprašanja delovanja prostovoljnih gasilcev, ki se nanašajo na članstvo v prostovoljni gasilski enoti, operativno vodenje prostovoljnih gasilskih organizacij, pravice in dolžnosti operativnih gasilcev, usposabljanje prostovoljnih gasilcev, uporabo gasilskih oznak, činov in položajnih funkcij pri predstavljanju gasilske organizacije ter opravljanju gasilskih nalog, gasilsko zaščitno in reševalno opremo ter gasilska tekmovanja prostovoljnih gasilcev.

79. Kaj je cilj požarne preventive?

Cilj požarne preventive je varovanje ljudi, živali, premoženja in okolja.

80. Kateri so organi GZS?

Organi GZS so: Kongres, Plenum, Upravni odbor, Poveljstvo, Nadzorni odbor, Arbitražna.

81. Kakšne so pravice in dolžnosti Pomočnik poveljnika za naprave za zaščito dihal v PGD?

Pomočnik poveljnika za naprave za zaščito dihal v PGD:

- skrbi za vzdrževanje, kontrolo in hranjenje zaščitnih dihalnih naprav in aparatov;
- opravlja dopolnilno usposabljanje in vaje z gasilci – nosilci izolirnih dihalnih aparatov;
- vodi evidenco gasilcev, usposobljenih za delo z izolirnimi dihalnimi aparati ter evidenco zaščitnih dihalnih aparatov in naprav;
- nadzira roke pregledov zaščitnih dihalnih aparatov in skrbi za njihovo redno servisiranje.
-

82. Katere vrste gasilskih tekmovanj poznamo?

Tekmovanja so: društvena, meddruštvena, občinska, tekmovanja GZ, regijska, državna, mednarodna, pokalno tekmovanje GZS in tekmovanja v počastitev dogodkov ali spomina na osebe, ki imajo izjemne zasluge za razvoj in napredek gasilstva.

83. Kaj so najpogostejši vzroki za nastanek požara?

Vzroki za nastanek požarov so splet določenih okoliščin in dejstev, nujno prisotno dejstvo pa je tudi prisotnost vira vžiga v določeni energijski obliki.

Najpogostejši vzroki za nastanek požara:

- človeška nepazljivost, malomarnost ali namerni požigi (npr. zaradi bolezni, materialne koristi, zakrivanja sledi ...);
- vroča dela na neustreznih mestih brez požarne straže (npr. uporaba odprtega plamena, varjenje, brušenje ...) – zelo pogost vzrok požara v industriji;
- naravni pojavi (npr. strela, potres, veter, vulkan ...);
- električna energija (npr. neustrezna uporaba naprav, kratek stik, preobremenitve, dotrajanost el. napeljave, razelektritev nakopičene statične elektrine ...);
- gradbene pomanjkljivosti (npr. dotrajanost posameznih delov zgradbe ali naprave, neustrezno vzdrževanje strojev in naprav, nenamenska uporaba objektov ...).

84. Za kaj so namenjeni zunanji hidranti?

Zunanji hidranti so v osnovi namenjeni dobavi vode v gasilska vozila ali motorne brizgalne. Neposredno gašenje za gasilce ne pride v poštev, je pa možno ob ustreznem tlaku in potrebni opreми, ki je redkokje nameščena (in vzdrževana) v posebnih omaricah, možno gasiti, ohlajevati negorečo stavbo ali druge predmete. Delimo jih v nadtalne ter podzemne. Vezani so na vodooskrbni sistem.

85. Kaj je povelje in kaj mora vsebovati?

Povelje je kratka, nedvoumno, pravočasno in ustno izražena zahteva za izvršitev določene gasilske naloge ali opravila, ki ga je treba opraviti kot sestavni del operativne gasilske naloge.

Povelje mora obsegati:

- navedbo, komu je namenjeno (formaciji, posamezniku);
- navedbo naloge, potrebne gasilske reševalne opreme in gasilnih sredstev;
- določitev roka ali časa za izvedbo povelja;
- varnostna opozorila;
- po potrebi tudi določitev načina izvedbe naloge, načina uporabe sredstev ali gasilske reševalne opreme, logistične oskrbe ter zamenjave moštva, počitka moštva ter drugih vprašanj.

86. Kaj je to aktivna požarna zaščita?

Aktivna požarna zaščita (APZ) je zaščita, ki v določeni meri deluje samodejno, torej gre za naprave, ki v primeru požara delujejo samodejno in to aktivno (javljanje požara, gašenje požara, odvod dima in toplote).

87. Kaj je požarni načrt?

Požarni načrt je grafični prikaz ureditve in delov zgradbe z označenimi nevarnostmi ter napravami in sredstvi za preventivno in aktivno požarno zaščito. Namenjen je gasilcem in reševalcem. Izdelati ga morajo lastniki oz. uporabniki požarno bolj ogroženih objektov.